

Informácia Odboru ochrany finančných spotrebiteľov k niektorým otázkam týkajúcim sa právomoci Národnej banky Slovenska

I. Právomoc Národnej banky Slovenska na výkon dohľadu nad veriteľmi podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná banka Slovenska má právomoc na výkon dohľadu nad dodržiavaním povinností veriteľa podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súlade s ustanovením jeho § 23 od 01. apríla 2015, a to bez ohľadu na moment udelenia povolenia veriteľovi na poskytovanie spotrebiteľských úverov.

Národná banka Slovenska ako nezávislá centrálna banka Slovenskej republiky v súlade s princípom stanoveným v čl. 2 ods. 2 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov podľa ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a) zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon č. 747/2004 Z. z.**“) vykonáva dohľad nad dohliadanými subjektmi finančného trhu. Pri vykonávaní svojej zákonom zverenej právomoci Národná banka Slovenska postupuje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi.

V súlade s ustanovením § 23 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon č. 129/2010 Z. z.**“) vykonáva Národná banka Slovenska dohľad nad dodržiavaním povinností veriteľa (fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti), stanovených zákonom č. 129/2010 Z. z., podľa zákona č. 747/2004 Z. z., a to od 01. apríla 2015, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 35/2015 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „**zákon č. 35/2015 Z. z.**“).

Ustanoveniami platného a účinného zákona č. 129/2010 Z. z. sa v súlade s prechodným ustanovením § 25f ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. spravujú aj právne vzťahy, ktoré vznikli pred 01. aprílom 2015 a v súlade s ustanovením § 25f ods. 6 zákona č. 129/2010 Z. z. sa zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené do 31. marca 2015 považujú za zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené podľa predpisu účinného od 1. apríla 2015. Jedine vznik týchto vzťahov a nároky z nich vzniknuté pred 1. aprílom 2015 sa posudzujú podľa predpisov účinných pred 1. aprílom 2015, ak §25f odsek 2 až 6 zákona č. 129/2010 Z. z. neustanovuje inak. Jednou z ďalších zmien zákona č. 129/2010 Z. z. vykonaných zákonom č. 35/2015 Z. z. bolo zavedenie povoloacieho konania pre poskytovanie tzv. spotrebiteľských úverov pred Národnou bankou Slovenska, a to podľa prechodných lehôt uvedených v ustanovení § 25f ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z.

Zákonom č. 35/2015 Z. z. došlo tiež k zmene výkonu kontroly dodržiavania povinností ustanovených zákonom č. 129/2010 Z. z. zo Slovenskej obchodnej inšpekcie na výkon dohľadu Národnou bankou Slovenska. V súlade s prechodným ustanovením § 25f ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z.: „*Výkon kontroly začatý a neukončený pred 1. septembrom 2015 nad veriteľmi uvedenými v odseku 2 (Veriteľ a iný veriteľ, ktorí poskytovali spotrebiteľské úvery, úvery alebo pôžičky k 1. aprílu 2015 podľa zákona č. 129/2010 Z. z. účinného do 31. marca 2015) ukončí Slovenská obchodná inšpekcia podľa predpisov účinných do 31. marca 2015. Konania začaté Slovenskou obchodnou inšpekciou a právoplatne neukončené pred 1. septembrom 2015 sa ukončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2015. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred 1. septembrom 2015, zostávajú zachované.*“

Z gramatického výkladu ustanovenia § 23 zákona č. 129/2010 Z. z. je nepochybným, že dohľad nad dodržiavaním povinností zakotvených v zákone č. 129/2010 Z. z. od 01.04.2015 vykonáva Národná banka Slovenska. Vzhľadom na historickú verziu zákona a znenie ustanovenia § 25f ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z., Slovenská obchodná inšpekcia bola oprávnenou na výkon kontroly plnenia povinností podľa zákona o spotrebiteľských úveroch do 31. marca 2015. Slovenská obchodná inšpekcia je zároveň povinná konania ňou začaté a právoplatne neukončené pred 01. septembrom 2015 ukončiť podľa predpisov účinných do 31. marca 2015. Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu postupuje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi.

Logickým výkladom ustanovenia §23 a § 25f ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. v súčasnom znení možno preto prijať záver, že **v období medzi 01. aprílom 2015 a 31. augustom 2015** boli na výkon kontroly, resp. dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa zákona č. 129/2010 Z. z. oprávnené tak Slovenská obchodná inšpekcia, ako aj Národná banka, čím zákonodarca vytvoril dočasnú kompetenciu dvom reprezentantom verejnej moci, avšak **Slovenská obchodná inšpekcia len v rozsahu dokončenia konaní začatých do 31. marca 2015 a Národná banka Slovenska pre konania začaté od 01. apríla 2015.**

II. Právomoc Národnej banky Slovenska vybavovať podania iných klientov

Národná banka Slovenska má v súlade s ustanovením § 1 ods. 3 písm. c) v spojení s ustanovením §1 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. právomoc vybavovať podania nielen finančných spotrebiteľov, ale i ďalších klientov dohliadaných subjektov (t.j. právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľov) a podaní spotrebiteľských združení súvisiacich s ponúkaním alebo poskytovaním finančných služieb alebo s inými obchodmi dohliadaných subjektov. Dohliadané subjekty sú povinné poskytnúť Národnej banke Slovenska pri vybavovaní podnetov iných klientov či spotrebiteľských združení rovnakú súčinnosť akú sú povinné poskytnúť pri vybavovaní podaní finančných spotrebiteľov.

Národná banka Slovenska vykonáva dohľad nad finančným trhom vrátane dohľadu v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov v súlade s osobitnými predpismi a v súlade so zákonom č. 747/2004 Z. z. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. je cieľom dohľadu nad finančným trhom: „*prispievať k stabilite finančného trhu ako celku, ako aj k bezpečnému a*

zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany finančných spotrebiteľov a iných klientov na finančnom trhu a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže.“

V zmysle ustanovenia § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 747/2004 Z. z.: „*Národná banka Slovenska v rámci dohľadu nad finančným trhom vykonáva ochranu finančných spotrebiteľov vrátane vybavovania podaní finančných spotrebiteľov a iných klientov dohliadaných subjektov a podaní spotrebiteľských združení súvisiacich s ponúkaním alebo poskytovaním finančných služieb alebo s inými obchodmi dohliadaných subjektov; finančným spotrebiteľom sa rozumie spotrebiteľ(iaaa) na finančnom trhu, s ktorým pri ponúkaní finančnej služby alebo pri uzatváraní alebo plnení spotrebiteľskej zmluvy o poskytnutí finančnej služby koná dohliadaný subjekt alebo osoba konajúca v mene alebo na účet dohliadaného subjektu.*“